

Определение

№3824

гр. София, 19.11.2019г.

СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД, 5 състав, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ИВО ДИМИТРОВ

ЧЛЕНОВЕ: В.Б.

З.Г.

като разгледа докладваното от съдията Г. ч.т.д. №5505/2019г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.274, ал.1, т.1 и сл. от ГПК.

С определение №19325/14.08.2019г., по гр.д. №2523/2017г. СГС, I-22 състав производството по делото е прекратено като недопустимо.

Срещу това определение е постъпила частна жалба от Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество /КПКОНПИ/. Поддържа, че предвиденият едногодишен период, респективно удължаването му с още шест месеца, е предвиден само за проверката, която се извършва в съответната териториална дирекция на Комисията. Сочи, че трайната съдебна практика приема, че сроковете, предвидени както в отменените ЗОПДИПД и ЗОПДНПИ, така и в новия ЗПКОНПИ, че същите следва да бъдат приемани като инструктивни, а не като преклузивни, с които се погасяват правата на Държавата да предяви иск за отнемане на имущество придобито от престъпна дейност, респективно незаконно придобито имущество. Жалбоподателят намира неправилно тълкуването на чл.27 от ЗОПДНПИ (отм.) в обжалваното определение - че в едногодишния срок за извършване на проверката, удължен с още шест месеца еднократно, влиза и времето за вземане на решение на Комисията за внасяне на иск с правно основание чл.74, ал.1 от ЗОПДНПИ (отм.). Счита, че срокът предвиден в чл.27 се отнася само до извършването на проверката от органите на Комисията в съответната териториална дирекция, започнала на основание чл.22, ал.1, до приключването ѝ, след което е предвиден едномесечен срок на директора на Териториалната дирекция за мотивиран доклад с предложение за образуване на производство по отнемане.

Жалбоподателят твърди, че неправилно е тълкувана и разпоредбата на чл.25 от ЗОПДНПИ (отм.). Проверката срещу ответника Ж.С.Б. не била започнала с регистриране на уведомлението от Специализирана прокуратура на 03.07.2013г. Разпоредбата на чл.25 препращала към чл.22, съгласно който проверката започва с акт на директора на съответната териториална дирекция. Протоколът за започване и възлагане на проверката от директора на териториалната дирекция бил началният момент

Жалбоподателят поддържа, че неправилно е тълкувана и разпоредбата на чл.28 от ЗОПДНПИ (отм.). Комисията можела и след изтичането на срока на проверката да събира още доказателства, както и след това в съдебната фаза на производството да сочи и иска събиране на други доказателства като ограничението било свързано с изследване на имущество на проверяваното лице, придобито и разпоредено с него в проверявания 10-годишен период, определен от закона в чл.27, ал.3 от ЗОПДНПИ (отм.)

Следвало да се вземе и предвид това, че както в отменения ЗОПДНПИ, така и в сега действащия ЗПКОНПИ /чл.73 от ЗОПДНПИ (отм.), респективно в чл.152 от ЗПКОНПИ/ предвиждали гаранция - десетгодишен давностен период от придобиването на имуществото, с изтичането на който срок се погасявали правата на държавата относно претенции върху това имущество, за което може да се направи основателно предположение, че е придобито със средства с неустановен произход. Тази гаранция била предвидена в случаите, когато са изтекли инструктивните срокове по чл.27 от ЗОПДНПИ (отм.).

Ответникът по жалбата Ж.С.Б. я оспорва. Поддържа, че преклузивният срок за предявяване на иска по чл.27 ЗОПДНПИ (отм.) е изтекъл.

Съдът като обсъди представените по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено следното:

С искова молба от 27.02.2017г. КПКОНПИ предявява против Ж.С.Б. иск за отнемане в полза на Държавата имущество на обща стойност 247 210 лв., подробно описано в обстоятелствената част и петитума на исковата молба.

С Уведомление на 25.06.2013г. Специализирана Прокуратура на РБ уведомила Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество ТД С., за образувано наказателно производство по ДП №28/2013г. по описа на ТДНП-МВР, пр.пр. №776/2012г. по описа на СП-С. срещу обвиняеми лица, сред които и ответника Ж.С.Б. С уведомлението е представено и постановлението за привличане на обвиняем на ответника Ж. С. Б. от 20.06.2013 г.

С Протокол за започване на проверка от 11.07.2013г. на Директора на ТД на КОНПИ С. на основание чл.22, ал.1 от ЗОПДНПИ е образувана проверка за установяване на значително несъответствие в имуществото на лицето Ж.С.Б.

С Решение №549/23.11.2016г. на КОНПИ е решено да се образува производство за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество въз основа на постъпило в ТД на КОНПИ С. уведомление от СП с рег. №776/2012г. от 25.06.2013г., постъпило в ТД с вх. №УВ-1533-1/03.07.2013г. за привличане на ответника в качеството му на обвиняем за престъпления, извършени в периода 01.06.2012г. — 20.06.2013г. по чл.321 ал.3 пр.2 т.2 вр. с ал.2 от НК и по чл.255, ал.3 вр. с ал.1, т.1 и т.3 от НК, попадащи в обхвата на чл.22, ал.1, т.18 и т.23 НК.

С Решение №81/27.02.2017г. КПКОНПИ е решила да се внесе искане в Софийски градски съд за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество на стойност 247 210 лв. от Ж.С.Б.

Съдът при така установената фактическа обстановка, намира следното:

За да прецени основателността на жалбата въззивният съд следва да се произнесе относно правното значение на изтичането на срока за проверка по чл.27, ал.1 и 2 ЗОДНПИ (отм.), за възникването надлежното упражняване и съществуването на правото на иск и на материалното право на държавата за отнемане на имущество, придобито от престъпна дейност и на незаконно придобито от имущество или да се произнесе дали този срок е преклузивен за правното на иск или инструктивен срок за извършване на проверки и събиране на доказателства за установяване на произхода и местонахождението на имущество, за което има данни, че е придобито пряко или косвено от престъпна дейност, и съответно допустимо ли е образуване на производство по чл.74 ЗОДНПИ (отм.) след изтичане на този срок.

За преклузивните срокове липсва нарочна изрична законова регламентация. Регламентацията на преклузивните срокове се обвързва с регламентацията на субективните права, които уреждат. Преклузивите намират приложение във всички дялове на ГП – всички срокове по глава шеста на СК са преклузивни. Преклузивни срокове са установени в чл.47, ал.1, т.1 и 2 и ал.2 СК за предявяване на иск за унищожаване на брака (безсрочно само на бигамен брак и между съпрузи в забранена степен на родство), за осъществяване на гаранционната отговорност по договор за продажба или поръчка – чл.265, ал.3 ЗЗД; чл.33, ал.2 ЗС; чл.27 ЗАПСП. За разлика от давностните /чл.115 и чл.116 ЗЗД/ преклузивните срокове не подлежат на спиране и прекъсване. Действието им настъпва по право и те се прилагат служебно от правоприлагащия орган за разлика от давностните /чл.120 ЗЗД/.

Преклузивен е срокът за упражняване на правото на иск, при изтичането на който, при бездействие, правото на иск се преклудира /прекрътава/, след който момент иницирирането на производството по иск е недопустимо.

Правото на държавата да отнеме имущество, придобито от престъпна дейност е материално потестативно право, за което законът е предвидил 10-годишна погасителна давност, която тече от придобиване на имуществото чрез престъпна дейност /чл.73, ал.1 от ЗОПДНПИ /отм.//. То се упражнява по съдебен ред.

Срокът по чл.27 от ЗОПДНПИ (отм.) не е срок за предявяване на иск, защото предвиденият в тази разпоредба 1-годишен срок касае единствено извършването на проверката. Същият може да бъде продължен еднократно с 6 месеца от самата комисия, но ал.4 на този текст дава възможност на директорът на съответната териториална дирекция да удължи срока на проверката като не ограничават това право с определен срок.

Срокът по чл.27 от ЗОПДНПИ (отм.) е инструктивен срок за събиране на доказателства. Той е предвиден за извършване проверка на имуществото на проверяваното лице от Териториалната дирекция. Тя започва след уведомяване от орган на досъдебно производство по чл.25, ал.1 от ЗОПДНПИ (отм.). Проверката има за цел да се съберат доказателства за имуществото на проверяваното лице и източниците за това като в срока по чл.27 следва да се събере информация за имуществото и доходите на проверяваното лице и доказателства за това. Въз основа на

проверката, директорът на Териториалната дирекция изготвя доклад /чл.27, ал.4 ЗОПДНПИ (отм.)/ и въз основа на доклада, Комисията взима решение за образуване на производство по отнемане на имущество и за внасяне на искане за налагане на обезпечителни мерки.

След изтичането на срока по чл.27 Комисията може да събира още доказателства, а след това в съдебната фаза на производството да сочи и иска събирането на същите, включително и други доказателства. Съдебната фаза на производството се развива напълно самостоятелно по реда на ГПК и съдът не е обвързан от фактическите констатации на проверката. Следователно срокът по чл.27 от ЗОПДНПИ (отм.) не е преклузивен, а инструктивен. Неговото значение е да стимулира органите на Териториалната дирекция за обезпечаване реализирането на правото на отнемане на имущество, придобито от престъпна дейност, тъй като въз основа на доклада от проверката, Комисията взима решение за образуване на производство за отнемане на имущество, придобито от престъпна дейност и решение за внасяне на искане за налагане на обезпечителни мерки.

Срокът за събиране на доказателства не е срок за упражняване на правото на иск – това не е указано нито изрично, нито може да се изведе по тълкувателен път от разпоредбите на ЗОПДНПИ (отм.). Този срок дори не преклудира възможността да се събират доказателства за доказване на правото да се отнеме имущество, придобито от престъпна дейност и по аргумент на по-силното основание той не може да преклудира и самото право за отнемане на имущество.

По изложените съображения настоящият въззивен състав намира, че производството по делото е допустимо.

Частната жалба е основателна и постановеното и обжалвано определение следва да бъде отменено като незаконосъобразно.

Воден от изложеното Софийски апелативен съд

О П Р Е Д Е Л И :

ОТМЕНЯ определение №19325/14.08.2019г., по гр.д. №2523/2017г. СГС, I-22 състав производството по делото е прекратено като недопустимо.

ВРЪЩА делото на СГС, I-22 състав за продължаване на съдопроизводствените действия.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.